

røre derved. Heller ikke Valgstedernes Flytning har man, som sagt, villet røre ved. Et Valgsted kan altid flyttes senere, og finder man Valgstedet alt for ubekvemt, kan det altid omlægges senere. Det kan jo gøres uden videre ved en Forandring i Valgloven. Men for øvrigt har jo Valgstedernes Beliggenhed fremtidig ikke den samme Betydning som tidligere, idet Vælgerne ikke nu skal samles til Afstemning her. Det har kun Betydning, for saa vidt som man skal samles der og gøre det endelige Resultat op, og det kan for Kredsen hele Forhold have Interesse, at Kredsen ikke strækker sig over et alt for stort Omraade. Der vil efter den Valgform, vi nu faar, blive en stærkt forøget Opfordring til alle Partier om i størst muligt Omfang at organisere sig, og det kræver en Samvirken mellem Vælgerne i alle Egne i en Valgkreds.

Med disse Bemærkninger skal jeg altsaa paa Flertallets Vegne anbefale at stemme for det foreliggende Ændringsforslag, der, som sagt, omfatter hele Lovforslaget.

Niels Rasmussen: Bestemmelserne i Forslaget om Valgsteder, Valgrettens Udøvelse og Valgbestyrelsen m. m., som alle angaar Valglovens tekniske Side, skal jeg ikke omtale nærmere, da det i alt Fald i Forhold til selve Forslaget er af mindre Betydning, og der er saa meget mindre Anledning dertil, som der ikke har været nogen særlig Dissens netop om den Del af Lovforslaget. Jeg vil derimod gerne gøre nogle Bemærkninger til §§ 17 og 42, der omhandler den geografiske og partimæssige Fordeling af Folketingsmandaterne. Den i Grundlovens § 32 tilsagte ligelige Repræsentation af de forskellige Anskuelser blandt Vælgerne kan ikke opnaas ved Bestemmelserne i de her nævnte Paragraffer, hvad jeg i højeste Grad maa beklage. Jeg skønner ikke rettere, end at disse Bestemmelser staar i aabenbar Strid med Grundloven, og det er slet ikke vanskeligt at paavise, at det er saaledes. Jeg skal senere komme nærmere ind derpaa. Forinden jeg gaar over til at omtale den geografiske Fordeling af disse Mandater, vil jeg gerne sige, at det, der straks falder i Øjnene, naar man ser paa § 17, er, at der fastsættes et Antal af 140 Medlemmer til Folketinget, hvilket er det Maksimum, der er anført som loyligt i Grundloven. Den ærede Ordfører var lidt inde paa det Spørgsmaal og talte, saa vidt jeg forstod ham, noget om, at en Omlægning eller Nedlæggelse af Kredsen faldt det umaadelig vanskeligt

at ordne, at der havde været megen Grund til at tage Hensyn til denne Omstændighed, og at dette havde ført til, at man var kommet til det største Antal Mandater, som er i Overensstemmelse med Grundloven. Det er jo rigtigt nok, men der er det at sige dertil, at den, der vil Maalet: Ligelighed, maa ogsaa ville Midlet, der fører dertil, og jeg skulde være den sidste til at beklage mig over, at det bestemmes, at der skal være 140 Folketingsmænd, naar det netop havde ført til det attraaede Maal: Ligelighed, *men* det har det desværre slet ikke gjort, saaledes som Loven nu er affattet.

Om den geografiske Fordeling af Mandaterne har den ærede Ordfører allerede gjort visse Bemærkninger, som er i Overensstemmelse med de virkelige Forhold, og der er ingen videre Anledning for mig til at uddybe det nærmere. Jeg skal blot konstatere, at Forholdet er det, at der, naar man tager Hensyn til Indbyggerantallet i de respektive Landsdele, fra København fragaar 4 Mandater til Fordel for Øerne og Jylland, saaledes at Jylland faar de 3 og Øerne det ene. Nu skulde jeg i og for sig ikke sige noget dertil, da det altid kan omtvistes, om en Jyde egner sig bedre til at være Rigsdagsmand end f. Eks. en Øbo eller meget bedre end en Københavner, saaledes at der af den Grund var Anledning til at give henholdsvis København og Øerne i Forhold til Folketallet noget færre Repræsentanter paa Tinge. Det skal jeg lade staa, da jeg ogsaa er klar over, at denne Fordeling refererer sig til Grundlovens § 32, hvori det bestemmes, at der ved Kredsinddelingen foruden til Indbyggerantallet skal tages Hensyn til Vælgertallet og Befolkningstætheden. Det kan altsaa ikke siges, at dette staar i aabenbar Strid med Grundlovens Ordlyd, men det er heller ikke det afgørende med Hensyn til, at Ligeligheden ikke tilvejebringes, det afgørende kommer senere, hvor der er Tale om Fordelingen partimæssigt af Mandaterne. Man kunde særdeles godt bruge denne Fordeling af Mandaterne i Landsdelene uden at angribe Ligeligheden, og det kunde man opnaa ved den Maade, hvorpaa den partimæssige Fordeling reguleres ved Indførelsen af Institutionen Til lægsmandater. Nu er der straks det at bemærke, at den Form for Valget, der her er valgt, nemlig Flertalsvalg i Enkeltmandskredse, ifølge sit Princip ikke kan føre til Ligelighed, men strider fuldkomment derimod. Forholdet er nemlig det, at der ikke har været noget til Hinder for